USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Tomáše Kocourka a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **V. H. T.**, zast. Mgr. Markem Eichlerem, advokátem, se sídlem Nekázanka 20, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2022, č. j. OAM-133/ZA-ZA11-HA13-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 2. 2023, č. j. 54 Az 2/2022-32,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2022, č. j. OAM-133/ZA-ZA11-HA13-2022, kterým žalovaný rozhodl tak, že se žalobci neuděluje azyl podle § 12 až § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Zároveň rozhodl, že žalobci nelze udělit doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu (spáchání vážného zločinu).

[2] Ze spisového materiálu vyplývá, že žalobce odcestoval z Vietnamu v roce 2008 za účelem podnikání do České republiky, kde obdržel vízum. Na tuto cestu si půjčil peníze od vietnamských věřitelů. Při návštěvě rodičů žijících ve Vietnamu, která proběhla v roce 2013, mu tito věřitelé měli vyhrožovat fyzickým napadením. V roce 2015 byl Krajským soudem v Ústí nad Labem odsouzen za spáchání zločinu nedovolené výroby a nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 a odst. 3 písm. b) a c) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, k trestu odnětí svobody v době trvání osmi let a k trestu vyhoštění na dobu neurčitou. Druhý zmíněný trest byl žalobci následně Vrchním soudem v Praze změněn na trest vyhoštění na dobu trvání pěti let. Kromě těchto trestů byl žalobci rovněž uložen trest propadnutí věci týkající se šesti předmětů, které ke své trestné činnosti využíval. Žalobcova trestná činnost spočívala v prodeji metamfetaminu, předání téměř 4 kg konopí kurýrním osobám a přechovávání konopí a metamfetaminu za účelem

jejich následného prodeje a získání značného prospěchu. Za prodej výše uvedených látek si přitom vydělal celkem více než 170.000 Kč a zhruba 36.000 EUR. Z výkonu trestu odnětí svobody byl propuštěn dne 9. 12. 2021, dne 16. 2. 2022 pak podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Důvodem měl být strach z věřitelů, kteří mu dříve vyhrožovali, a strach ze spolupachatele, proti němuž ve své trestní věci svědčil. Ten uprchl a nyní žije na svobodě ve Vietnamu.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu. V té namítal, že žalovaný nedostatečně zjistil a nesprávně posoudil skutkový stav věci, zejména pak pochybil, když žalobci neudělil humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Tím měl žalovaný překročit meze správního uvážení. Nesouhlasil rovněž s tím, jak žalovaný vyhodnotil jeho trestní minulost ve vztahu k otázce udělení doplňkové ochrany. Žalovaný měl nedostatečně posoudit všechny faktory pro učinění závěru, že se žalobce dopustil vážného zločinu ve smyslu azylového práva. Od spáchání zločinu navíc uplynulo již devět let a žalobce nyní žije spořádaně. Napadené rozhodnutí je rovněž dle jeho názoru v rozporu s mezinárodními závazky, konkrétně pak čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Rozhodnutí žalovaného tedy je dle jeho žalobních tvrzení nepřezkoumatelné a nezákonné. Při ústním jednání žalobce uvedl, že týden po jeho konání je nařízeno jednání o popření otcovství, kdy je dle výsledků testů DNA provedených v daném soudním řízení biologickým otcem občana České republiky.

[4] Krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Naznal, že odůvodnění rozhodnutí žalovaného nepostrádá žádné podstatné prvky, a tudíž netrpí vadou nepřezkoumatelnosti. Žalovaný podrobně vylíčil úvahy, které ho vedly k závěrům učiněným v předmětném rozhodnutí. Soud uvedl, že žalovaný vycházel se spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci. Žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a nebyly v jeho případě zjištěny judikatorně dovozené důvody zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona. Účelem žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu je zjevně legalizace jeho pobytu v České republice. Legalizace pobytu však není zákonným důvodem pro udělení azylu podle § 12, ani důvodem hodným zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Dostatečnou měrou se žalovaný vypořádal i s otázkou doplňkové ochrany, z možnosti jejíhož udělení žalobce vyloučil pro spáchání vážného zločinu. Námitku, že se dané trestné činnosti dopustil již před delší dobou, soud považoval za nevhodnou relativizaci závažnosti jeho trestné činnosti. Soud odkázal na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, ze kterého vyplývá, že *„jestliže v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany bude zjištěn některý z důvodů uvedených v § 15 nebo § 15a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (důvody vylučující udělení mezinárodní ochrany), rozhodne Ministerstvo vnitra o neudělení mezinárodní ochrany; není dále povinno zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 12 (důvody udělení azylu) nebo § 14a (udělení doplňkové ochrany) uvedeného zákona.“* V projednávané věci je podstatné, že žalobce spáchal vážný zločin ve smyslu azylového práva, a proto mu doplňková ochrana nemohla být udělena. Tvrzení žalobce o strachu z věřitelů a spolupachatele soud považoval za irelevantní, neboť mohou mít význam pouze z hlediska možného udělení doplňkové ochrany, čemuž zamezil sám žalobce svou dřívější trestnou činností. Nedůvodnou shledal i námitku, že bylo rozhodnutí žalovaného vydáno v rozporu s čl. 8 Úmluvy (právo na respektování soukromého a rodinného života). Soud rovněž připomněl, že mezinárodní ochrana nemá

nahrazovat pobytové oprávnění a s ohledem na žalobcovu trestní minulost je zcela namístě, aby určitý zásah do svého soukromého života strpěl. Tvrzení, že žalobce je biologickým otcem českého státního občana, soud označil za neprokázané a jelikož ho uplatnil až při ústním jednání, jedná se rovněž o opožděnou námitku. Soud závěrem v rozsudku uvedl, že žalobce neuvedl jedinou skutečnost, která by svědčila pro přiznání některé z forem azylu, a doplňkovou ochranu v jeho případě vzhledem k okolnostem udělit nelze.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Stěžovatel se domnívá, že právě z důvodu nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti rozsudku krajského soudu je jeho kasační stížnost přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s. Soud se totiž měl odchýlit od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu v otázce posouzení požadované intenzity odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu a v otázce důkazního břemene na straně žadatele o mezinárodní ochranu ve vztahu k důvodným obavám z hrozby nebezpečí závažné újmy podle § 14a téhož zákona. Stěžovatel je přesvědčen, že splňuje podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany. Dále namítá, že soud nedostatečně posoudil žalobní námitku směřující vůči neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Uznává, že z relevantní judikatury plyne, že na udělení humanitárního azylu neexistuje právní nárok a že správní orgán v této věci disponuje správním uvážením. Správní uvážení však nesmí vybočit z mezí a hledisek stanovených zákonem a jeho premisy musí být zjištěny řádným procesním postupem. I když správní orgán rozhoduje na základě volné správní úvahy, musí být jeho rozhodnutí přezkoumatelné, a tudíž řádně odůvodněné. Správní orgán se musí v případě užití správního uvážení vyvarovat libovůle. Stěžovatel namítá, že v rámci správního řízení a žalobních bodů vylíčil rozhodné skutečnosti, na základě kterých mu měl být humanitární azyl udělen. Žalovaný tak vybočil z mezí správního uvážení a z těchto důvodů měl krajský soud jeho rozhodnutí zrušit, což neučinil. Dle názoru stěžovatele krajský soud posoudil nesprávně i žalobní námitky týkající se doplňkové ochrany, neboť neuvážil dopad jejího neudělení na život stěžovatelovy rodiny včetně jeho nezletilých dětí. Žalovaný, jakož i krajský soud, dále nesprávně a nedostatečně posoudil otázku, zda se stěžovatel dopustil vážného zločinu ve smyslu § 15a zákona o azylu, tedy činu, který by ho z doplňkové ochrany diskvalifikoval. Stěžovatel navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a vrátit mu věc k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil tak, že s námitkami v ní obsaženými nesouhlasí, a naopak se ztotožňuje se závěry učiněnými krajským soudem. Uvádí, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že stěžovatel svojí žádostí o udělení mezinárodní ochrany sleduje především legalizaci svého pobytu na území České republiky. Stěžovatel se dopustil zvlášť závažného trestného činu, tudíž zločinu, který lze obecně považovat za vážný. Stěžovatel se po dlouhou dobu a ve velkém rozsahu dopouštěl trestné činnosti s vysokou mírou společenské škodlivosti, aby tak dosáhl maximálního zisku na úkor drogově závislých osob. Z těchto důvodů žalovaný naznal, že tento čin lze kvalifikovat jako vážný zločin ve smyslu zákona o azylu, jehož spáchání v případě stěžovatele zabraňuje udělení doplňkové ochrany. Své úvahy rovněž ve svém rozhodnutí řádně zdůvodnil.

Stěžovatel navíc o institut mezinárodní ochrany začal jevit zájem až v roce 2022, přestože na území České republiky pobývá již mnoho let a obavy z věřitelů měl už od roku 2013, kdy opakovaně navštívil Vietnam, kde mu měli tito věřitelé vyhrožovat fyzickým napadením. Stěžovatelovo jednání tedy žalovaný považuje za účelové. Stěžovatel nadto dříve uvedl, že je svobodný a bezdětný, a tudíž nemůže uspět ani jeho námitka týkající se zásahu do jeho rodinného života. Žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech, které jsou v řízení před krajským soudem rozhodovány specializovaným samosoudcem, pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[9] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[10] Nejvyšší správní soud v prvé řadě uvádí, že stěžovatel po celou dobu správního i soudního řízení konstantně tvrdí, že důvodem, proč podal svoji žádost o mezinárodní ochranu, je strach z věřitelů a spolupachatele trestné činnosti, proti němuž svědčil a který uprchl do Vietnamu. Stěžovatel tedy nikdy netvrdil, že by byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo že by měl důvodný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Lze tedy jen konstatovat, že v projednávané věci nepřipadá v úvahu udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. S touto skutečností se ve svém rozhodnutí

žalovaný vypořádal zcela korektně a je dostatečně reflektována i v rozsudku krajského soudu.

[11] Obdobně tomu je i ve vztahu k azylu udělovanému podle § 13 téhož zákona. Ze spisového materiálu nevyplývá, že by byl v České republice udělen azyl některému z rodinných příslušníků stěžovatele. Z toho důvodu nelze azyl udělit ani stěžovateli, což žalovaný zcela korektně uvádí ve svém rozhodnutí.

[12] Nejvyšší správní soud se dále v této věci zabýval možností udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Podle něj *„jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu“*. Z judikatury k tomuto ustanovení vyplývá, že pojem *„případ hodný zvláštního zřetele“* je ve spojení se slovním obratem *„lze udělit humanitární azyl“* jasným indikátorem, že správní orgán rozhodující o žádosti o mezinárodní ochranu v této věci disponuje správním uvážením, na udělení humanitárního azylu není právní nárok (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2003-38). V rozsudku ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, Nejvyšší správní soud upřesnil: *„Vzhledem ke kombinaci neurčitého právního pojmu a správního uvážení v § 14 zákona o azylu, Ministerstvo vnitra nejdříve musí interpretovat neurčitý právní pojem ‚případu hodného zvláštního zřetele‘ a posoudit jeho naplnění v konkrétní věci. Pokud dojde k závěru, že je tento pojem naplněn, provede správní uvážení, jak mu ukládá zákon, při němž vybere jednu ze dvou alternativ rozhodnutí – udělení či neudělení humanitárního azylu. Naopak, jestliže se o případ hodný zvláštního zřetele v konkrétní věci nejedná, není dán prostor pro jakoukoliv úvahu správního orgánu a azyl z humanitárního důvodu udělen být nemůže. Rozlišování mezi oběma fázemi rozhodování Ministerstva vnitra o (ne)udělení humanitárního azylu má zásadní význam pro jeho přezkum soudem. Na rozdíl od omezeného soudního přezkumu správního uvážení (§ 78 odst. 1 druhá věta s. ř. s.), výklad neurčitého právního pojmu a jeho aplikace na konkrétní skutkový stav jsou v souladu s § 75 s. ř. s. plně a meritorně přezkoumatelné soudem. Zruší-li soud rozhodnutí správního orgánu, nebo vysloví-li jeho nicotnost, je v dalším řízení správní orgán podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán výkladem neurčitého právního pojmu, jak jej provedl soud, i jeho posouzením, zda skutkové okolnosti případu tento pojem naplňují či nikoliv.“*

[13] Z dalších rozhodnutí NSS pak vyplývají některé konkrétní okolnosti, které lze podřadit pod pojem *„případ hodný zvláštního zřetele“*, a poskytují tak jeho výklad s ohledem na význam a systematiku azylového práva. Z usnesení NSS ze dne 31. 5. 2018, č. j. 7 Azs 90/2018-44, například plyne, že *„humanitární azyl je ze své povahy výjimečný institut, který se uděluje například osobám těžce postiženým, těžce nemocným, či osobám, které pocházejí z oblastí, jež jsou významně postiženy humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory a je koncipován jako dobrodiní státu, a nikoli jako právo na přiznání azylu. Správní orgán o humanitárním azylu rozhoduje na základě správního uvážení; míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle.“* Z rozsudku NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 47/2003-52, dále vyplývá, že *„důvodem zvláštního zřetele hodným ve smyslu § 14 zákona o azylu není snaha stěžovatele legalizovat pobyt na území České republiky poté, co nebyl prodloužen pobyt na tomto území z důvodů pozdě podané žádosti o jeho prodloužení, a to ani*

tehdy, žije-li stěžovatel na území České republiky od roku 1988, kdy přicestoval do Československa na základě mezistátní dohody a na základě této mezistátní dohody v České republice pracoval."

[14] Na základě výše citované judikatury lze dospět k závěru, že institut humanitárního azylu je institutem výjimečným, použitelným toliko v mimořádných „nouzových" případech. Nelze souhlasit s námitkou, že stěžovatel přednesl relevantní argumenty svědčící pro závěr, že se v jeho situaci jedná o případ hodný zvláštního zřetele. Stěžovatel v prvé řadě nebyl nucen v roce 2008 odcestovat do České republiky, ani si za tímto účelem obstarávat peníze od vyděračů. Nebyl rovněž nucen páchat trestnou činnost, neboť si mohl prostředky na živobytí obstarávat jako každý slušný člověk, a to prací (k tomu viz níže). Konflikt s osobami, kterých se stěžovatel obává, si tedy značnou měrou zavinil sám. Jestliže má být udělení humanitárního azylu dobrodiním ze strany státu, není udržitelná myšlenka, aby bylo toto dobrodiní poskytnuto někomu, kdo svým problémům šel dlouhodobě v ústrety, ba dokonce i pácháním trestné činnosti. Z výše citované judikatury naopak vyplývá, že případy hodnými zvláštního zřetele se rozumí spíše situace, které jsou způsobeny nezávisle na vůli žadatele, zejména pak půjde o humanitární a přírodní katastrofy. Judikatura mezi případy hodné zvláštního zřetele řadí i vážné zdravotní problémy a postižení žadatele (srov. např. rozsudek NSS ze dne 21. 1. 2022, č. j. 5 Azs 70/2020-103). Stěžovatel sice během správního řízení uvedl, že má problémy se zády (bolesti páteře a potíže s ploténkami), takový zdravotní problém však za důvod zvláštního zřetele považovat nelze. Jak totiž vyplývá z usnesení NSS ze dne 14. 5. 2015, č. j. 9 Azs 36/2015-36, „*za důvod hodný zvláštního zřetele, pokud jde o zdravotní stav žadatele o mezinárodní ochranu, lze pro účely udělení humanitárního azylu považovat toliko zvlášť těžké postižení nebo onemocnění.*" Žalovaný postupoval ve věci možnosti udělení humanitárního azylu zcela v souladu s judikaturou a své úvahy, proč nelze stěžovatelův případ považovat za hodný zvláštního zřetele, řádně popsal v odůvodnění rozhodnutí. Za této situace již není namístě provádět, tím méně soudně přezkoumávat, správní uvážení, zda stěžovateli humanitární azyl udělit, nebo neudělit. Krajský soud tedy nepochybil, když dospěl k závěru, že jsou úvahy žalovaného správné.

[15] Nejvyšší správní soud pak souhlasí s krajským soudem v tom smyslu, že vzhledem ke znění zákona a relevantní judikatuře neexistuje v projednávaném případě jediné ustanovení zákona o azylu, podle něhož by bylo možné stěžovateli udělit azyl. V úvahu tedy může vzhledem k nastalé skutkové situaci připadat pouze udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Z usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, přitom vyplývá, že „*jestliže v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany bude zjištěn některý z důvodů uvedených v § 15 nebo § 15a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (důvody vylučující udělení mezinárodní ochrany), rozhodne Ministerstvo vnitra o neudělení mezinárodní ochrany; není dále povinno zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 12 (důvody udělení azylu) nebo § 14a (udělení doplňkové ochrany) uvedeného zákona*". Je tedy zřejmé, že úvaze o naplnění některého z důvodů pro udělení doplňkové ochrany (§ 14a odst. 2 zákona o azylu) předchází úvaha o naplnění či nenaplnění některé ze skutečností, které udělení doplňkové ochrany znemožňují (§ 15a zákona o azylu). V projednávané věci se jedná konkrétně o úvahu, zda žalobce spáchal vážný zločin podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

[16] Z rozsudku NSS ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, plyne, že pojem „vážný zločin" je třeba vykládat autonomně jako pojem azylového práva. Nejedná se tedy o pojem

vnitrostátního trestního práva, ale pojem užívaný směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (tzv. kvalifikační směrnice) pocházejícím z Úmluvy o právním postavení uprchlíků („Ženevská úmluva“). Nelze jej tedy vyložit tak, že každý trestný čin, který česká právní úprava klasifikuje jako zvlášť závažný, je automaticky zároveň vážným zločinem podle azylového práva. Zmíněný rozsudek rovněž jmenuje několik ukazatelů, podle nichž lze určit, zda se skutek žadatele o mezinárodní ochranu dá jako vážný zločin klasifikovat. Mezi tyto ukazatele Nejvyšší správní soud řadí povahu a závažnost činu, výši uloženého trestu, míru účasti stěžovatele na trestné činnosti, otázku dokonání trestné činnosti, či zda byl trest za skutek již vykonán. Ve vztahu k druhu trestné činnosti, za kterou byl odsouzen i stěžovatel, Nejvyšší správní soud ve své judikatuře označil za dostatečné, pokud „*žalovaný nevycházel pouze z kvalifikace jednání dle trestního zákoníku (zvlášť závažný zločin), ale odkázal též na mezinárodní úmluvy, které výrobu drog obecně kvalifikují taktéž jako závažné protiprávní jednání. Ve vztahu ke konkrétní situaci stěžovatele pak vzal žalovaný v úvahu skutečnost, že jednání stěžovatele bylo úmyslné, na výrobě drog se aktivně podílel a činil tak ve velkém rozsahu. (...) Negativní účinek užívání pervitinu na zdraví a společenské vztahy uživatelů a zájmy společnosti je přitom obecně znám a není třeba jej podrobněji rozvádět*“ (srov. usnesení NSS ze dne 18. 6. 2018, č. j. 6 Azs 108/2018-28).

[17] Nejvyšší správní soud je toho názoru, že žalovaný výše uvedeným požadavkům na výklad pojmu „vážný zločin“ ve smyslu azylového práva plně dostál, svoje úvahy v této věci řádně zdůvodnil a vyvodil z nich srozumitelné a korektní závěry (viz strany 10 a 11 rozhodnutí). Žalovaný se věnoval nejen povaze trestného činu ve vztahu k jeho kategorizaci v rámci českého trestního práva, ale zhodnotil rovněž okolnosti, za nichž byl za daný skutek odsouzen. Z jeho odůvodnění je tedy patrné, s ohledem na jaké skutečnosti dospěl žalovaný k závěru, že stěžovatel spáchal vážný zločin ve smyslu azylového práva. V této souvislosti je zřejmé, že nepochybil ani krajský soud, který se ztotožnil s úvahami žalovaného a ve svém rozsudku zcela dostatečně popsal, proč je považuje za správné.

[18] Ze spisového materiálu kromě výše uvedeného nevyplývá, že by stěžovatel měl v České republice rodinu (stěžovatel uváděl, že je svobodný a bezdětný). Teprve při jednání krajského soudu zmínil, že je biologickým otcem českého státního občana, což ovšem nijak nedoložil (ve správním řízení tvrdil, že jeho přítelkyně má dítě z předchozího vztahu). I kdyby však tato skutečnost pravdivá byla, a stěžovateli tak hrozil zásah do rodinného života, nemůže mít tato skutečnost vliv na jeho postavení, neboť z doplňkové ochrany byl vyloučen z důvodu své trestní minulosti. Za této situace nelze posuzovat, zda by v případě stěžovatele byl dán důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu s ohledem na rodinný život.

[19] Namítá-li stěžovatel, že se krajský soud odklonil od judikatury v otázce posouzení požadované intenzity odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu a rovněž co do požadované intenzity a důkazního břemene na straně žadatele o mezinárodní ochranu ve vztahu k důvodným obavám z hrozby skutečného nebezpečí závažné újmy podle § 14a zákona o azylu, zcela se míjí s rozhodovacími důvody žalovaného, které krajský soud přezkoumával. Žalovaný nespatřoval důvod pro neudělení azylu v tom, že by nebezpečí, jemuž by byl stěžovatel v zemi původu vystaven, nedosahovalo intenzity

pronásledování, nýbrž v absenci kauzálního nexu tvrzeného pronásledování s azylově relevantním důvodem a dále v nepřičitatelnosti tohoto jednání soukromých osob státu. Důvody pro udělení doplňkové ochrany neposuzoval žalovaný vůbec, neboť dospěl k závěru, že stěžovatel je z doplňkové ochrany vyloučen.

[20] Nejvyšší správní soud tedy naznal, že krajský soud postupoval v souladu se zákonem a ustálenou judikaturou. Kasační stížnost je tedy v podle § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud kasační stížnost s ohledem na výše konstatovanou nepřijatelnost odmítl. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému pak nevznikly v řízení o kasační stížnosti náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2023

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu